

ADVOKATFORENINGEN
THE NORWEGIAN BAR ASSOCIATION

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Også sendt pr. e-post: postmottak@jd.dep.no og kaja.kolvig@jd.dep.no

Deres ref.: 15/1331 - KKO
Vår ref.: 197704

Dato: 15. mai 2015

**HØRING - ENDRINGER I UTLENDINGSFORSKRIFTEN - BEHANDLING AV
ANMODNING OM OMGJØRING FREMMET FRA UTLANDET I SAKER SOM OMFATTER
BARN MED LANG OPPHOLDSTID I NORGE.**

1. Innledning

Vi viser til departementets høringsbrev av 6.5.2015 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sonderer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for asyl- og utlendingsrett. Lovutvalget består av Bente Mostad Tjugum (leder), Jan M. Birkeland, Sigrid Broch, Per-Erik Gåskjenn, Christel Reksten og Brynjulf Risnes.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

2. Bakgrunn

Advokatforeningen deltok også på den muntlige høringen i departementet 12.05.15 og det vises – i tillegg til det nedenstående – til det som foreningen der ga uttrykk for.

Advokatforeningen har i lengre tid engasjert seg i det pågående regelarbeidet som gjelder hensynet til barnets beste i forbindelse med tillatelser etter utlendingsloven § 38. Et hovedproblem på dette området har vært at man har hatt et lite utviklet regelverk for vurderingen av barnets beste, noe som har skapt usikkerhet og dårlig forutsigbarhet for dem det gjelder.

Advokatforeningen er derfor tilfreds med at en gjennom vedtakelsen av den nye § 8-5 i utlendingsforskriften har fått på plass et regelverk som gir utlendingsforvaltningen et vesentlig bedre grunnlag for de vurderinger som skal foretas på dette området.

I og med at den nye § 8-5 bør kunne legge et grunnlag for en mer stabil rettsutvikling på dette området, er det etter Advokatforeningens syn viktig at den nye engangsordningen etter § 8-5 a) og b) gjennomføres så raskt og effektivt som mulig. Det er nå viktig at det gis anledning til en helhetlig rettsutvikling bygget på den nye § 8-5 og at nye midlertidige ordninger mest mulig unngås.

Det er på denne bakgrunn nødvendig at departementet i forbindelse med gjennomføringen av reglene i § 8-5 a) og b) gir nærmere retningslinjer for hvordan ordningen skal gjennomføres, jf. nedenfor.

3. Retningslinjer for praksis

Noe forenklet innebærer praksis etter § 8-5 generelt at 4 ½ års opphold og minst ett år skolegang vil kunne innebære at tillatelse gis. Individuelle faktorer knyttet både til selve tilknytningen og eventuelle innvandringsregulerende hensyn vil kunne føre til at både en kortere tilknytning gir tillatelse og en lenger ikke gir det.

I og med at engangsløsningen innebærer at alle som hadde et opphold på mer enn fire år ved utsendelse får sin sak vurdert på nytt, ligger det i sakens natur at det er risiko for at noen av de barna som kommer inn under ordningen, kan få avslag. I tillegg kommer at tilknytningen vil være brutt i 3-12 måneder, noe som vil være et moment i disse sakene. Dette er også påpekt av departementet i avsnitt 6.3 hvor det bemerkes at det vil måtte «ses hen» til det faktum at tilknytningen kan ha endret seg etter utsendelsen. Dette er i utgangspunktet riktig, men bør etter Advokatforeningens syn ikke få særlig stor betydning i disse tilfellene. Det er flere grunner til dette:

Engangsløsninger er generelt ment å skulle imøtekomme en avgrenset problemstilling, i dette tilfellet knyttet til de utsendte barna som engangsløsningen omfatter. I dette ligger det en erkjennelse av at utsendingen ikke har vært korrekt og at den foreslåtte regelen har preg av at den tar sikte på å rette opp feil som er gjort overfor denne gruppen barn.

Det er videre grunn til å understreke at engangsløsninger etter sin natur har som sin hensikt å avhjelpe et spesielt problem og gjenskape en balanse på et avgrenset felt. Det vil i en slik sammenheng være mindre grunn til å vektlegge individuelle forskjeller mellom de ulike sakene. Dette taler etter Advokatforeningens syn for at de familier som får sin sak opp til vurdering etter engangsordningen, gis tillatelse dersom det ikke er spesielle forhold som taler i motsatt retning. Det er i denne forbindelse også viktig å være oppmerksom på at det dreier seg om i alt 30 familier til sammen.

Det er samtidig viktig å merke seg at avgrensningen av hvilken gruppe som skal få sine saker opp til ny vurdering, er resultat av en klar politisk vurdering og avveining. Dette er uttrykk for «lovgiverviljen». Det faktum at tilknytningen til Norge er brutt for barna på behandlingstidspunktet, er kjent for «lovgiver» og er

felles for alle som får saken til behandling. Dette taler klart mot at den brutte tilknytningen generelt skal legges vekt på som et negativt moment for søkerne. Slik sett kan etter Advokatforeningens syn departementets uttalelse i avsnitt 6.3 om at det skal «ses hen» til den brutte tilknytningen, gi grunnlag for misoppfatninger av hva som er hensikten med denne regelen.

Avslutningsvis vil Advokatforeningen understreke at et sentralt poeng ved engangsløsninger, amnestier mm., er å skape ro og få avsluttet en omstridt situasjon. For å kunne oppnå dette bør kriteriene være mest mulig klare og praksis mest mulig lik. Dersom avgjørelsene blir sterkt individuelle og skjønnsmessige, oppnås ikke denne effekten. Dette er ytterligere et argument for at man i disse sakene i liten grad bør vektlegge den brutte tilknytningen og eventuelle variasjoner i denne.

4. Konklusjon

Etter Advokatforeningens syn må departementet gi klare retningslinjer for praktisering av reglene i utlendingsforskriften § 8-5. Det bør i denne sammenheng framheves at den brutte tilknytningen til Norge ikke bør tillegges særlig stor vekt og de hensyn som taler for at tillatelse gis i disse tilfellene, bør komme tydelig til uttrykk, jf. ovenfor.

Gitt reguleringens spesielle bakgrunn og utforming som en engangsløsning bør dette tale for at det er en presumpsjon for at tillatelse gis dersom det ikke er spesielle forhold ved barnets utvikling eller tilknytning i ettertid som tilsier avslag.

Vennlig hilsen

Erik Keiserud
leder

Merete Smith
generalsekretær

Saksbehandler: Trude Molvik
tm@advokatforeningen.no